URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
ul. Jana H. Dąbrowskiego 79, 60-959 Poznań

Opracowania sygnalne | Data opracowania: luty 2013

Kontakt: e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200, fax 61 27 98 100
http://www.stat.gov.pl/poznan

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W II POŁOWIE 2012 R.[1]

TRZODA CHLEWNA

W końcu listopada 2012 r. **pogłowie trzody chlewnej** w województwie wielkopolskim wynosiło 3715,6 tys. sztuk i było o 421,6 tys. sztuk (o 10,2%) mniejsze od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r., a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu lipca 2012 r. – mniejsze o 100,2 tys. sztuk, tj. o 2,6%. W odniesieniu do listopada 2011 r. stado loch na chów zmniejszyło się o 31,9 tys. sztuk (o 10,1%) do poziomu 284,0 tys. sztuk, w tym pogłowie loch prośnych zmalało o 10,3 tys. sztuk (o 5,2%) do 189,9 tys. sztuk. W stosunku do stanu w końcu lipca 2012 r. liczba loch na chów zmniejszyła się o 15,4 tys. (o 5,2%), również liczba loch prośnych zmalała o 8,8 tys. sztuk, tj. o 4,4%.

W kraju pogłowie trzody chlewnej w końcu listopada 2012 r. wynosiło 11127,6 tys. sztuk i było o 1928,8 tys. sztuk (o 14,8%) niższe od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r., a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu lipca 2012 r. – mniejsze o 453,7 tys. sztuk, tj. o 3,9%. Stado loch na chów zmniejszyło się, w porównaniu do listopada 2011 r. o 112,9 tys. sztuk (o 10,0%) do poziomu 1012,0 tys. sztuk, w tym pogłowie loch prośnych zmalało o 43,3 tys. sztuk (o 6,0%) do 672,9 tys. sztuk. W stosunku do stanu w końcu lipca 2012 r. liczba loch na chów zmniejszyła się o 69,7 tys. sztuk (o 6,4%), w tym liczba loch prośnych zmniejszyła się – o 37,3 tys. sztuk, tj. o 5,3%.

W sektorze prywatnym pogłowie trzody chlewnej w końcu listopada 2012 r. wynosiło 3687,9 tys. sztuk i w ciągu roku zmniejszyło się o 419,8 tys. sztuk (o 10,2%), a w porównaniu ze stanem w końcu lipca 2012 r. – zmalało o 100,2 tys. sztuk, tj. o 2,6%. W gospodarstwach indywidualnych było 2576,2 tys. sztuk świń, tj. 69,4% stanu pogłowia w województwie wielkopolskim. Roczny spadek liczebności stada w tej grupie gospodarstw indywidualnych wyniósł 420,3 tys. sztuk (o 14,0%), a sezonowo, tj. w okresie od lipca 2012 r., odnotowano spadek pogłowia o 76,5 tys. sztuk, tj. o 2,9%.

---

[1] Źródło informacji dla niniejszego komunikatu stanowiły uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania bydła, owiec i trzody chlewnej (przeprowadzonego w pierwszych dniach grudnia 2012 r., dla pogłowia trzody według stanu w dniu 30 listopada, dla bydła i owiec wg stanu w dniu 1 grudnia) w gospodarstwach indywidualnych, a także dane sprawozdawcze sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).

W sektorze publicznym pogłowie trzody chlewnej wynosiło 27,7 tys. sztuk i w skali roku zmniejszyło się o 1,8 tys. sztuk (o 6,2%), a w porównaniu ze stanem w lipcu 2012 r. zmalało o 0,1 tys. sztuk (o 0,3%).

Ryc. 1. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM**

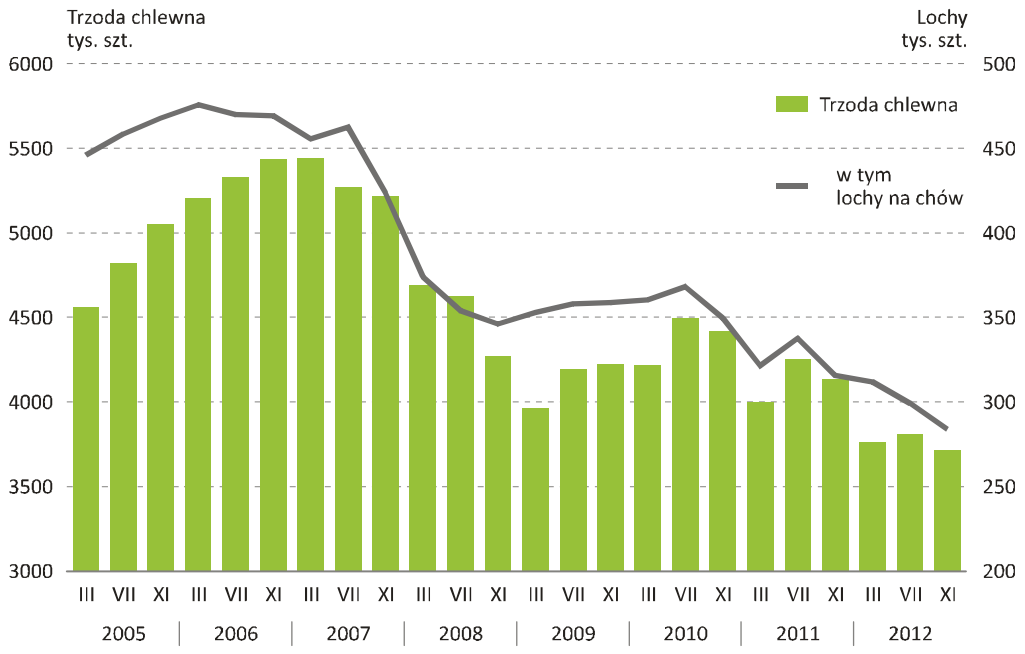

Udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w strukturze stada trzody chlewnej ogółem, według stanu w końcu listopada 2012 r., przedstawia tablica:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo wielkopolskie	Polska
	w %	
Prosięta o wadze do 20 kg	25,9	26,5
Warchlaki o wadze od 20 do 50 kg	29,0	28,4
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	37,3	35,8
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	7,8	9,3
w tym lochy na chów razem	7,6	9,1
w tym lochy prośne	5,1	6,0

Ryc. 2. **STRUKTURA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ W LISTOPADZIE 2011 I 2012 R.**

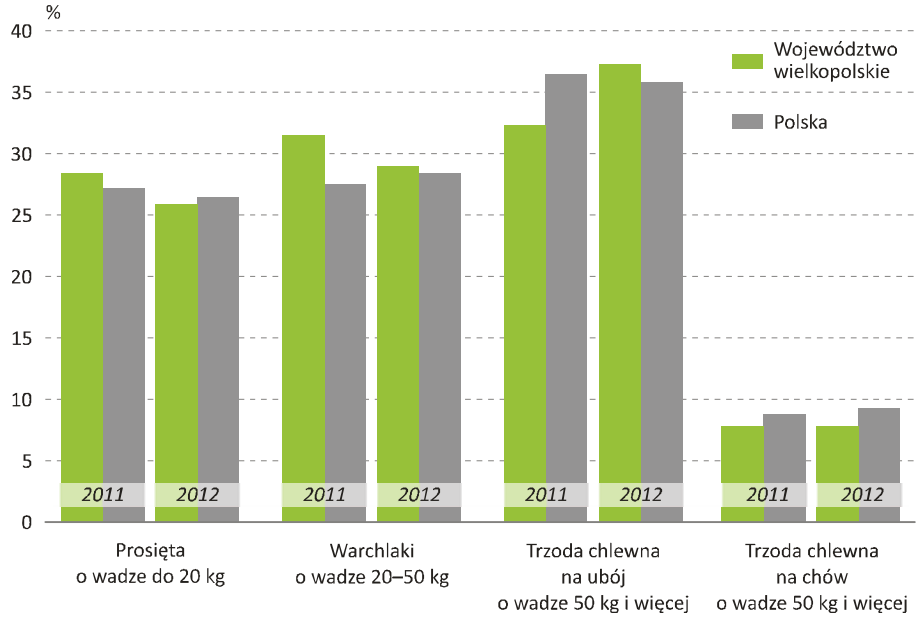

W 2012 r., w porównaniu ze strukturą pogłowia trzody rejestrowaną w listopadzie 2011 r., zwiększył się udział trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 5,0 p.proc.), natomiast zmniejszył udział prosiąt i warchlaków (o 2,5 p.proc.).

W końcu listopada 2012 r. **obsada trzody chlewnej** ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wynosiła, odpowiednio 206,2 i 15,8 sztuk wobec 231,1 i 17,6 sztuk w listopadzie 2011 r. (*w kraju odpowiednio 73,9 i 6,7 sztuk wobec 84,5 i 7,3 sztuk przed rokiem*).

Stan i struktura pogłowia trzody chlewnej, odnotowane w końcu listopada 2012 r., wskazują na dalsze pogłębienie trendu spadkowego w chowie świń, notowanego już od I kwartału 2012 r.

Pogłowie trzody chlewnej według stanu w końcu marca 2012 r., w skali roku wykazało spadek o 5,9%, w końcu lipca 2012 r. – o 10,3%, a w końcu listopada – o 10,2%. Według stanu w końcu marca 2012 r., liczebność stada macior, spadła w ciągu roku o 3,0%, w końcu lipca 2012 r. – o 11,3%, a w końcu listopada 2012 r. – o 10,1%.

Na sytuację w chowie trzody chlewnej w badanym okresie miała wpływ niska opłacalność produkcji żywca wieprzowego wynikająca przede wszystkim z utrzymywania się wysokich cen ziemiopłodów paszowych. Chociaż ceny żywca wieprzowego w skupie w 2012 r. utrzymywały się na dużo wyższym poziomie niż w 2011 r., a przeciętne ceny ziemiopłodów paszowych w skupie i w obrotach targowiskowych rosły znacznie wolniej niż ceny żywca wieprzowego, to relacja opłacalności tuczu świń nadal pozostaje na niskim poziomie.

Średnia cena skupu 1 kg żywca wieprzowego w okresie styczeń-listopad 2012 r. wynosiła 5,41 zł i była o 20,8% wyższa od notowanej w analogicznym okresie 2011 r. W listopadzie 2012 r. za 1 kg żywca wieprzowego w skupie rolnicy otrzymywali 5,82 zł, tj. o 11,7% więcej niż w listopadzie 2011 r.

Przeciętna cena skupu zbóż podstawowych za 11 miesięcy 2012 r. wynosiła 85,45 zł za 1dt i była o 5,0% wyższa od notowanej w analogicznym okresie 2011 r. W listopadzie 2012 r. za 1 dt zbóż podstawowych rolnicy otrzymywali w skupie 90,91 zł, tj. o 18,9% więcej niż w listopadzie 2011 r.

Przeciętna cena zbóż podstawowych w obrotach targowiskowych w okresie 11 miesięcy 2012 r. wynosiła 98,24 zł za 1 dt i była wyższa o 11,4% od średniej ceny w analogicznym okresie 2011 r. W listopadzie 2012 r. za 1 dt zbóż podstawowych płacono rolnikom 100,48 zł, tj. o 14,1% więcej niż przed rokiem.

W 2012 r. relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do targowiskowej ceny żyta nieco się pogorszyła z 6,4 w styczniu do 6,1 w listopadzie i nadal utrzymuje się poniżej poziomu przyjętego za opłacalny dla tuczu świń, tj. co najmniej 10-11. W listopadzie 2012 r. opłacalność tuczu świń w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. utrzymała się na podobnym poziomie.

Malejące zainteresowanie rolników rozwojem produkcji żywca wieprzowego z uwagi na nieopłacalność tuczu świń skutkowało ograniczeniem populacji loch, w tym loch prośnych, a to z kolei przełożyło się na znacznie mniejszą rynkową podaż prosiąt do dalszego chowu. Brak prosiąt wywołał znaczący wzrost ich cen. Średnia cena 1 prosięcia na chów w okresie 11 miesięcy 2012 r. kształtowała się na poziomie około 163,74 zł i była wyższa o 47,8% od notowanej w analogicznym okresie 2011 r.

W województwie wielkopolskim w gospodarstwach rolnych pogłowie trzody chlewnej stanowiło 33,4% krajowego pogłowia świń. Wielkopolskie zajmuje I miejsce w chowie i hodowli trzody chlewnej.

BYDŁO

Wyniki badania grudniowego wskazują, że **pogłowie bydła** w województwie wielkopolskim wynosiło 861,6 tys. sztuk i było o 10,5 tys. sztuk (o 1,2%) większe niż przed rokiem i w porównaniu z liczebnością stada w czerwcu 2012 r. – większe o 1,0 tys. sztuk (o 0,1%). Natomiast pogłowie krów, w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., zmalało o 22,3 tys. sztuk (o 7,6%) do poziomu 271,2 tys. sztuk, a w stosunku do stanu w czerwcu 2012 r. – zmniejszyło się o 9,8 tys. sztuk (o 3,5%).

W kraju pogłowie bydła w grudniu 2012 r. wynosiło 5520,3 tys. sztuk i było o 19,4 tys. sztuk (o 0,4%) większe niż przed rokiem, a w porównaniu z liczebnością stada w czerwcu 2012 r. mniejsze o 256,5 tys. sztuk (o 4,4%). Pogłowie krów w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. zmalało o 99,3 tys. sztuk (o 3,9%), osiągając poziom 2468,7 tys. sztuk, a w relacji do stanu w czerwcu 2012 r. zmniejszyło się o 109,3 tys. sztuk (o 4,2%).

W sektorze prywatnym pogłowie bydła w grudniu 2012 r. wynosiło 833,7 tys. sztuk i w porównaniu z grudniem poprzedniego roku wzrosło o 12,4 tys. sztuk (o 1,5%), a w stosunku do czerwca 2012 r. wzrosło o 3,0 tys. sztuk (o 0,4%). W gospodarstwach indywidualnych pogłowie bydła wynosiło 760,4 tys. sztuk i było o 1,6 tys. sztuk (o 0,2%) większe od stanu w czerwcu 2012 r. i o 10,4 tys. sztuk (o 1,4%) większe niż w grudniu 2011 r.

W sektorze publicznym pogłowie bydła wynosiło 27,9 tys. sztuk i zmalało o 6,5% w stosunku do czerwca 2012 r. i o 6,4% w porównaniu z grudniem 2011 r.

Ryc. 3. **POGŁOWIE BYDŁA**

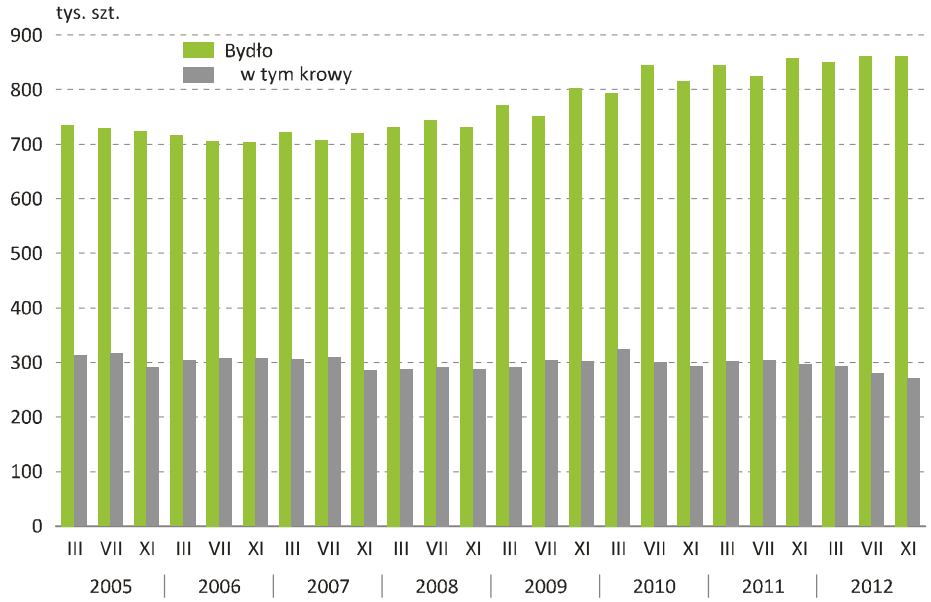

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2012 r. wynosiła 47,8 sztuk wobec 47,5 sztuk w grudniu 2011 r., a obsada krów 15,1 sztuk wobec 16,4 sztuk przed rokiem *(w kraju odpowiednio 36,7 sztuk wobec 35,6 sztuk i 16,4 sztuk wobec 16,6 sztuk).*

Ryc. 3. **STRUKTURA STADA BYDŁA W GRUDNIU 2012 R.**

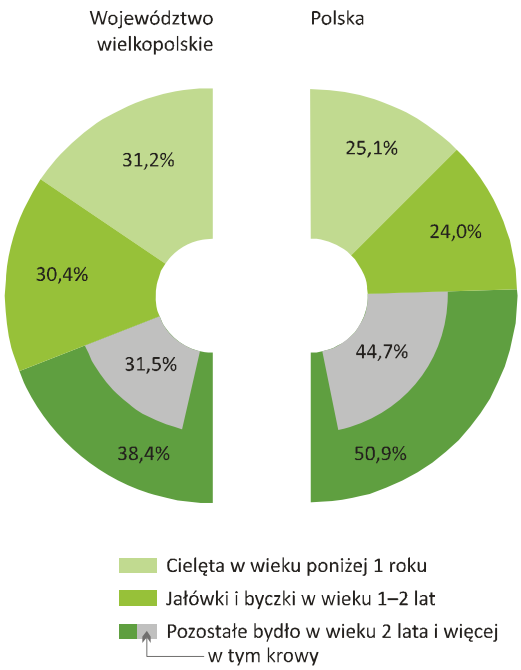

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła w grudniu 2011 r. zwiększył się udział cieląt (o 0,9 p.proc.) i młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,9 p.proc.), natomiast zmniejszył sie udział bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 2,8 p.proc.). Udział krów w strukturze stada bydła zmalał o 3,0 p.proc.

W grudniu 2012 r. pogłowie krów mlecznych wynosiło 253,2 tys. sztuk, tj. 93,3% ogólnego stada krów. W porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. udział krów mlecznych zmniejszył się o 0,1 p.proc., a w stosunku do stanu w czerwcu 2012 r. wzrósł o 0,6 p.proc.

Wyniki grudniowego badania pogłowia bydła wskazują na utrzymywanie się zainteresowania rolników produkcją żywca wołowego, wynikające głównie z wysokiego poziomu cen żywca wołowego. Jednocześnie, w efekcie obniżania się od początku 2012 r. cen skupu mleka, zarejestrowano znaczący spadek, w skali roku, liczby krów mlecznych o 7,6%, a sezonowo, tj. od czerwca 2012 r., o 2,8%.

Przeciętne ceny skupu 1 kg żywca wołowego za 11 miesięcy 2012 r. (6,55 zł) wzrosły o 8,9% w stosunku do ceny notowanej w analogicznym okresie 2011 r. W listopadzie 2012 r. za 1 kg rolnicy otrzymywali 6,83 zł, czyli o 7,7% więcej niż w listopadzie 2011 r. W okresie 11 miesięcy 2012 r. skup żywca wołowego zwiększył się o 4,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r.

W okresie styczeń-listopad 2012 r. skupiono 1255,7 mln mleka, tj. o 5,6% więcej niż w analogicznym okresie 2011 r. Przeciętna cena skupu mleka za 11 miesięcy 2012 r. wynosiła 118,20 zł/hl i była o 0,2% niższa od rejestrowanej w roku poprzednim. W listopadzie 2012 r. za 100 l mleka płacono rolnikom w skupie 118,69 zł, tj. o 5,1% mniej niż w analogicznym okresie 2011 r.

W grudniu 2012 r. pogłowie bydła w województwie wielkopolskim stanowiło 15,6% stada krajowego. Wielkopolskie zajmuje III miejsce w chowie i hodowli bydła.

OWCE

Pogłowie owiec ogółem w grudniu 2012 r. wynosiło 21,0 tys. sztuk i było o 1,5 tys. sztuk (o 6,7%) mniejsze niż przed rokiem. Populacja maciorek owczych zmniejszyła się w skali roku (o 16,3%) do poziomu 12,5 tys. sztuk. W porównaniu ze stanem w czerwcu 2012 r. pogłowie owiec zmniejszyło się o 1,5 tys. sztuk (o 6,8 %), a stado maciorek – o 0,6 tys. sztuk (o 4,3%).

W strukturze pogłowia owiec ogółem udział maciorek (tj. samic, które miały już potomstwo i samic pokrytych po raz pierwszy) wynosił 59,4% (w grudniu 2011 r. – 66,3%).

W kraju pogłowie owiec ogółem w grudniu 2012 r. wynosiło 218,5 tys. sztuk i było o 5,8 tys. sztuk (o 2,7%) większe niż przed rokiem. Populacja maciorek owczych zmniejszyła się w ciągu roku o 9,1 tys. sztuk (o 6,3%) do poziomu 134,7 tys. sztuk. W porównaniu ze stanem w czerwcu 2012 r. pogłowie owiec spadło o 48,3 tys. sztuk (o 18,1%), w tym stado maciorek zmalało o 23,0 tys. sztuk, tj. o 14,6%.

W sektorze prywatnym pogłowie owiec liczyło 16,8 tys. sztuk i w porównaniu z grudniem 2011 r. zmniejszyło się o 1,6 tys. sztuk (o 8,7%), a w stosunku do czerwca 2012 r. zmalało o 1,8 tys. sztuk (o 9,9%). W gospodarstwach indywidualnych stan pogłowia owiec w skali roku zmniejszył się o 1,9 tys. sztuk (o 12,1%), a w stosunku do czerwca 2012 r. o 1,4 tys. sztuk (o 9,2 %) i wyniósł 13,9 tys. sztuk.

W sektorze publicznym stado owiec zwiększyło się w skali roku o 0,1 tys. sztuk (o 2,1%), a w porównaniu z czerwcem 2011 r. wzrosło o 7,5% do poziomu 4,2 tys. sztuk.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła 1,2 sztuk, w tym obsada maciorek owczych 0,7 sztuk, tj. analogicznie jak przed rokiem *(w kraju odpowiednio 1,5 sztuk i 0,9 sztuk).*

W grudniu 2012 r. największym udziałem w krajowym pogłowiu owiec charakteryzowały się województwa małopolskie 27,1% i wielkopolskie 9,6% (II miejsce w kraju).

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W 2012 R.

Stan w końcu listopada

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej		
					razem	w tym lochy	
						razem	w tym prośne
W sztukach							
OGÓŁEM	**3715576**	**961362**	**1078647**	**1385846**	**289721**	**283994**	**189867**
Sektor prywatny	3687864	953397	1071362	1377201	285904	280605	188274
w tym:							
gospodarstwa indywidualne	2576244	677947	733368	928715	236214	231908	156309
spółdzielnie produkcji rolnej	91101	30505	22047	28875	9674	9509	6157
Sektor publiczny	27712	7965	7285	8645	3817	3389	1593
Listopad 2011 = 100							
OGÓŁEM	**89,8**	**81,7**	**82,7**	**103,8**	**89,9**	**89,9**	**94,8**
Sektor prywatny	89,8	81,5	82,7	103,9	90,0	89,9	94,8
w tym:							
gospodarstwa indywidualne	86,0	78,7	99,2	81,8	90,7	90,7	97,9
spółdzielnie produkcji rolnej	85,3	84,2	84,8	84,5	92,9	92,9	88,2
Sektor publiczny	93,8	116,9	90,1	85,3	84,5	90,4	95,4
Lipiec 2012 = 100							
OGÓŁEM	**97,4**	**85,1**	**99,3**	**107,0**	**94,8**	**94,8**	**95,6**
Sektor prywatny	97,4	85,0	99,3	107,0	94,9	94,8	95,6
w tym:							
gospodarstwa indywidualne	97,1	84,1	100,1	107,2	95,3	95,4	96,7
spółdzielnie produkcji rolnej	98,6	86,4	102,8	112,3	97,4	97,4	95,3
Sektor publiczny	99,7	96,5	98,7	108,1	92,0	100,0	95,7
Polska = 100							
OGÓŁEM	**33,4**	**32,6**	**34,1**	**34,8**	**28,0**	**28,1**	**28,2**
Sektor prywatny	33,3	32,5	34,1	34,8	27,8	27,9	28,2
w tym:							
gospodarstwa indywidualne	28,4	28,7	28,0	28,6	27,6	27,8	28,2
spółdzielnie produkcji rolnej	45,7	51,8	44,5	41,2	46,3	46,5	47,7
Sektor publiczny	40,2	42,0	37,3	40,3	42,2	42,5	36,9

POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC W 2012 R.

Stan w grudniu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Cielęta w wieku poniżej 1 roku	Młode bydło w wieku 1–2 lat	Bydło w wieku 2 lat i więcej			Owce	
				razem	w tym krowy		razem	w tym maciorki jedno-roczne i starsze
					razem	w tym mleczne		
W sztukach								
OGÓŁEM	**861594**	**268557**	**262356**	**330681**	**271192**	**253150**	**20991**	**12477**
Sektor prywatny.....	833694	260345	256519	316830	259683	242048	16759	9962
w tym:								
gospodarstwa indywidualne ..	760376	238736	240940	280700	229665	214165	13910	7432
spółdzielnie produkcji rolnej..	25785	7620	5901	12264	9949	8930	1964	1853
Sektor publiczny.....	27900	8212	5837	13851	11509	11102	4232	2515
Grudzień 2011 = 100								
OGÓŁEM	**101,2**	**104,2**	**108,0**	**94,4**	**92,4**	**92,4**	**93,3**	**83,7**
Sektor prywatny.....	101,5	104,4	108,6	94,4	92,4	92,3	91,3	80,4
w tym:								
gospodarstwa indywidualne ..	101,4	104,0	109,2	93,6	91,4	91,3	87,9	72,6
spółdzielnie produkcji rolnej..	100,8	105,5	104,2	96,6	96,4	96,2	111,5	112,2
Sektor publiczny.....	93,6	97,0	88,0	94,2	93,2	93,5	102,1	100,1
Czerwiec 2012 = 100								
OGÓŁEM	**100,1**	**105,1**	**103,3**	**94,1**	**96,5**	**97,2**	**93,2**	**95,7**
Sektor prywatny.....	100,4	105,3	103,9	94,2	96,7	97,4	90,1	92,8
tym:								
gospodarstwa indywidualne ..	100,2	105,3	104,0	93,4	96,4	97,1	90,8	89,8
spółdzielnie produkcji rolnej..	101,0	100,6	102,1	100,6	97,6	97,3	82,6	103,0
Sektor publiczny.....	93,5	100,1	84,9	93,8	93,0	93,0	107,5	109,2
Polska = 100								
OGÓŁEM	**15,6**	**19,3**	**19,8**	**11,8**	**11,0**	**10,8**	**9,6**	**9,3**
Sektor prywatny.....	15,3	19,1	19,6	11,4	10,7	10,5	8,1	7,8
w tym:								
gospodarstwa indywidualne ..	14,5	18,3	19,1	10,5	9,8	9,6	7,0	6,1
spółdzielnie produkcji rolnej..	51,3	51,6	52,5	50,5	47,8	51,2	59,5	63,0
Sektor publiczny.....	36,0	38,1	34,7	35,4	34,4	34,5	40,8	38,8

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

Opracowanie: Małgorzata Gniot, Emilia Karpińska – Ośrodek Statystyki Krótkookresowej, Dział Realizacji Badań.